

WHAM

Sommige dingen overkomen je; daaraan kun je ogenschijnlijk niets doen.

Als een glazenwasser driehoog op een ladder staat te sponzen en zemen en z'n ladder breekt doormidden, kan dat te wijten zijn aan houtrot of metaalmoetheid, maar het kan ook gebeuren door onvoldoende voorbereiding. Materiaalinspectie vóóraf bijvoorbeeld.

Vorbereiding is blijkbaar een sleutelwoord, waarmee veel valt (de glazenwasser) of staat (de ladder). P5 noemen ze dit: "Proper preparation produces perfect performance". In het Nederlands: "Een goede voorbereiding is het halve werk".

In het algemeen lijkt te gelden dat hoe moeilijker of gevaarlijker een klus is, des te meer voorbereiding noodzakelijk is om achtergrondruis, onvolkomenheden en toevalligheden te verdringen. Zelfs een leek zal begrijpen dat een missie als die in Uruzgan goed geprepareerd moet zijn. Niets wat (on)realistisch mogelijk is, mag aan het toeval worden overgelaten. Hier is weer eens overduidelijk dat "het moet, dus het kan", zoals wijlen generaal J.B. van Heutz zei.

Wat moet is bijvoorbeeld dat we, voorafgaand aan de ontplooiing in Uruzgans woestijn, ons verdiepen in cultuur, gebruiken, waarden en normen van de Afghanen. 'Cultural Awareness' noemen we dat in goed Nederlands: onszelf bewust zijn van hoe de mensen dáár ons zien en door welke bril wij hen moeten bezien.

Juist dit culturele bewustzijn kan het verschil uitmaken tussen de aanpak van de 'Lucky Dutch' en de anderen. Het is een bijna diplomatieke vorm van public relations die ervoor zorgt dat onze WHAM verschilt van die van onze coalitiegenoten. WHAM staat voor 'Winning Hearts And Minds'. Voeg daaraan toe "Vriendelijk als het kan, gewapenderhand als het moet" en de strategie begint vruchten af te werpen.

Zieltjeswinnerij werd overigens al beproefd in de roemruchte campagnes in Maleisië, de Koude Oorlog en Vietnam. Maar met een andere insteek dan nu. Sinds de oorlog in het Bosnië van de jaren '90 wordt WHAM gepraktiseerd als CIMIC-pleister op zowat elke post-conflict-wond... en het werpt z'n vruchten af! Met het samensmelten van het culturele bewustwordingsproces én een goede PR in het inzetgebied maken de Nederlanders in hun benadering van de Uruzganen blijkbaar goede sier. Als je er, binnen het mogelijke, afdoende aan hebt gedaan om 'worst-kaas' zoveel mogelijk te elimineren, kun je met recht stellen dat géén half werk wordt geleverd. We mogen trots zijn op onze WHAM-methode. Onverschilligheid kost mensenlevens, inlevingsvermogen wint mensen. Niemand valt immers graag van een ladder.

Marcel van Hemert, onderofficier bij het Regiment Geneeskundige Troepen van het Dienstvak Logistiek, schrijft deze column op persoonlijke title.

